

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ІМ. Б. Д. ГАВРИЛИШИНА

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету комп'ютерних
інформаційних технологій

Ігор ЯКИМЕНКО

“ ” 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

“ ” 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

спеціальність – 124 «Системний аналіз»

галузь знань – 12 «Інформаційні технології»

Освітньо-професійна програма – «Системний аналіз»

Кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій

Форма навчання	Курс	Се- ме- стр	Лекції	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тре- нінг, КПЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екз. сем	Залі к сем.
Денна	4	8	24	16	2	4	104	150	-	8

31.08.2023

ТЕРНОПІЛЬ, 2023

Робочу програму склала доцент кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, канд. пед. наук, доцент Інна ШИЛІНСЬКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, протокол №1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, кандидат філологічних наук, доцент Людмила Крайняк

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 124 «Системний аналіз», протокол № 1 від 30.08. 2023р.

Голова групи
забезпечення спеціальності,
д. т. н., доцент

Роман ПАСІЧНИК

Гарант ОПП,
д. т. н., доцент

Роман ПАСІЧНИК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Науково-технічний переклад»

1. Опис дисципліни «Науково-технічний переклад»

Дисципліна «Науково-технічний переклад»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: 5	галузь знань – 12 «Інформаційні технології»	Вибіркова дисципліна Мова навчання - англійська
Кількість залікових модулів: 3	Спеціальність – 124 «Системний аналіз»	Рік підготовки: <i>Денна</i> – 4 Семестр: <i>Денна</i> – 8 Індивідуальна робота: 2 год.
Кількість змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Практичні заняття: <i>Денна</i> – 16 год. <i>Лекції</i> – 24 год
Загальна кількість годин – <i>Денна</i> : 150 год.	Освітньо-професійна програма «Системний аналіз»	Самостійна робота: <i>Денна</i> – 108 год. з них тренінг: 4 год. індивідуальна робота: 2 год.
Тижневих годин: 5 год., з них аудиторних – 2,6 год. .		Вид підсумкового контролю <i>Денна</i> : – залік (8 сем.),

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД»

Метою вивчення дисципліни «Науково-технічний переклад» є формування у студентів компетентності інтерпретації і перекладу текстів науково-технічної тематики.

Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Науково-технічний переклад» є ознайомлення студентів із:

- основними видами, формами та способами перекладу науково-технічної літератури;
- лексико-граматичними та жанрово-стилістичними особливостями текстів науково-технічної літератури;
- формування та розвиток “softskills” у майбутніх ІТ-фахівців (навичок комунікативної співпраці, презентації інформації, гнучкості мислення/здібності адаптуватись, навичок міжособистісних відносин).

Завдання практичних занять полягають у формуванні та розвитку у студентів навичок перекладу, інтерпретації та трансляції текстів науково-технічної літератури; формування умінь відбирати ціннісно-сміслову інформацію з різноманітних наукових джерел на основі гнучкості мислення (періодичні видання, галузева література, у тому числі електронні видання); розвиток умінь і навичок опрацювання та презентації текстів науково-технічної літератури (здійснення усного або письмового повного перекладу, реферативного, анотаційного перекладу, перекладу експрес-інформації), розвиток навичок комунікації співпраці у процесі міжособистісної взаємодії).

Студент повинен знати:

- основні види і форми науково-технічного перекладу;
- лексико-граматичні та жанрово-стилістичні особливості текстів науково-технічної літератури;
- способи словотвору науково-технічних термінів;
- способи перекладу з української на англійську мову і навпаки, перекладацькі лексичні трансформації.

Студент повинен вміти:

- застосовувати перекладацькі лексичні трансформації під час перекладу науково-технічних текстів;
- перекладати науково-технічну документацію;
- здійснювати повний, анотаційний, реферативний переклад науково-технічної статті;
- презентувати інформацію під час комунікативної співпраці.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД»

Змістовий модуль 1. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу

Тема 1. Основні особливості науково-технічних текстів

Тема 2. Основні види і форми перекладу

Тема 3. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Переклад герундія і герундіальних зворотів

Тема 4. Переклад інфінітиву та інфінітивних конструкцій

Тема 5. Переклад дієприкметника та дієприкметникових конструкцій

Література: [1, 2, 3,4,5].

Змістовий модуль 2. Лексичні та жанрово-стилістичні особливості науково-технічного перекладу

Тема 6. Лексичні проблеми науково-технічного перекладу

Тема 7. Науково-технічні терміни та труднощі їх перекладу

Тема 8. Перекладацькі лексичні трансформації

Тема 9. Переклад науково-технічної документації

Тема 10. Переклад наукових статей і публікацій

Література: [1, 2, 3,4,5].

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД»

Денна форма навчання

Тема	Кількість годин					
	4 курс					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Інд. робота	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль 1. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу</i>						
Тема 1. Основні особливості науково-технічних текстів	4	2	10	1		
Тема 2. Основні види і форми перекладу	2	1	10			
Тема 3. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Переклад герундія і герундіальних зворотів	2	1	10			
Тема 4. Переклад інфінітива та	2	1	10			тестування

інфінітивних конструкцій						модуль на контро льна робота
Тема 5. Переклад дієприкметника та дієприкметникових конструкцій	2	2	10			
Змістовий модуль 2. Лексичні та жанрово-стилістичні особливості науково-технічного перекладу						
Тема 6. Лексичні проблеми науково- технічного перекладу	4	2	10	1	4	ректор ська контро льна робота , викона ння завдаг ь під час тренін гу, оціню вання результів КПЗ
Тема 7. Науково- технічні терміни та труднощі їх перекладу	2	2	10			
Тема 8. Перекладацькі лексичні трансформації	2	1	10			
Тема 9. Переклад науково-технічної документації	2	2	10			
Тема 10. Переклад наукових статей і публікацій	2	2	14			
Тренінг						
Всього год.	24	16	104	2	4	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Практичне заняття 1.

Тема 1. Основні особливості науково-технічних текстів

Мета: ознайомити студентів з основними поняттями науково-технічного дискурсу, особливостями науково-технічної літератури, актуальними жанрами цієї галузі.

1. Визначення основних понять галузі.
  2. Особливості використання термінологічних одиниць у науково-технічних текстах.
  3. Спеціальні значення загальнонародної лексики у науково-технічних текстах.
  4. Особливості жанрів і стилю науково-технічної літератури.
- Література: [1, 2, 3,4,5].

Практичне заняття 2

Тема 2. Основні види і форми перекладу

Мета: ознайомити студентів з основними видами та формами науково-технічного перекладу, особливостями їх перекладу.

1. Повний письмовий переклад

2. Анотаційний переклад

3. Реферативний переклад

Література: [1, 2, 3,4,5].

Практичне заняття 3

Тема 3. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Переклад герундія і герундіальних зворотів

Мета: формувати вміння адекватного перекладу граматичних часових форм, формувати вміння адекватного перекладу герундія і герундіальних зворотів у науково-технічних текстах.

1. Часові форми дієслова.

2. Переклад герундія у функції підмета.

3. Переклад герундія у функції додатка.

4. Переклад герундія у функції обставини. Герундіальний зворот.

5. Література: [1, 2, 3,4,5].

Практичне заняття 4

Тема 4. Переклад інфінітива та інфінітивних конструкцій.

Мета: формувати вміння адекватного перекладу інфінітиву та інфінітивних конструкцій у науково-технічних текстах.

1. Переклад інфінітиву у функції підмета.

2. Переклад інфінітиву у функції додатка.

3. Переклад об'єктного предикативного інфінітивного звороту.

Література: [1, 2, 3,4,5].

Практичне заняття 5

Тема 5. Переклад дієприкметника та дієприкметникових конструкцій.

Мета: формувати вміння адекватного перекладу дієприкметника та дієприкметникових конструкцій у науково-технічних текстах.

1. Дієприкметник I та дієприкметниковий зворот.

2. Дієприкметник II та дієприкметниковий зворот.

3. Звороти зі сполучними словами *given* та *granted*, утвореними від дієприкметника II.

Література: [1, 2, 3,4,5].

Практичне заняття 6.

Тема 7. Лексичні проблеми науково-технічного перекладу (2 год)

Мета: ознайомити студентів зі способами перекладу лексичних одиниць, загальнонародних слів у науково-технічних текстах, розвивати гнучкість мислення під час вибору адекватного лексичного відповідника

1. Спеціальні значення загальнонародних слів у науково-технічних текстах.

2. Переклад слів реалій.
  3. Переклад інтернаціоналізмів і псевдоінтернаціоналізмів .
  4. Переклад неоднозначних слів.
- Література: [1, 2, 3,4,5].

Практичне заняття 7.

Тема 8. Науково-технічні терміни та труднощі їх перекладу

Мета: ознайомити студентів з методами словотвору науково-технічних термінів, труднощами, що виникають під час перекладу науково-технічних термінів.

1. Міжгалузева і внутрішньо-галузева омонімія термінів
2. Переклад префіксальних термінів
3. Переклад суфіксальних термінів
4. Переклад складних термінів.

Практичне заняття 8.

Тема 8. Перекладацькі лексичні трансформації (1 год)

Мета: ознайомити студентів з можливостями та доцільністю використання перекладацьких лексичних трансформацій у науково-технічних текстах, розвивати гнучкість мислення під час вибору адекватного способу перекладу.

1. Словникові відповідники.
2. Конкретизація значення слова.
3. Генералізація значення слова
4. Додавання слова, вилучення слова.

Література: [1, 2, 3,4,5].

Практичне заняття 9.

Тема 9. Переклад науково-технічної документації (2 год)

Мета: формувати навички перекладу текстів науково-технічної літератури (науково-популярна література, патенти, технічні інструкції, технічна реклама)

1. Переклад науково-популярної літератури
2. Переклад технічних інструкцій і технічної реклами
3. Переклад патентів.

Література: [1, 2, 3,4,5].

Практичне заняття 10

Тема 10. Переклад наукових статей і публікацій

Мета: формувати навички перекладу текстів наукової статті з різних галузей техніки.

1. Повний письмовий переклад наукової статті
2. Реферативний переклад наукової статті
3. Анотаційний переклад наукової статті

Література: [1, 2, 3,4,5].

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ ВАРІАНТИ КПЗ З ДИСЦИПЛІНИ «НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД»

1. Роль обміну науково-технічною інформацією між країнами на сучасному етапі
2. Основні риси і особливості науково-технічних статей
3. Основні особливості термінологіки ІТ-фахівців
4. Способи утворення термінологіки
5. Особливості термінологіки сучасних галузей науки й техніки
6. Способи утворення термінологіки ІТ-фахівців
7. Тематичні групи термінів ІТ-фахівців
8. Професійний англомовний жаргон: особливості функціонування і перекладу
9. Використання загальноживаних слів у професійному мовленні ІТ-фахівців

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

.№	Тематичний контекст
1	Основні види і форми перекладу
2	Поняття модальності. Переклад складних модальних присудків
3	Переклад пасивних форм дієслова
4	Переклад інфінітивних та дієприкметникових конструкцій
5	Перекладацькі лексичні трансформації
6	Інтернаціоналізми та псевдоінтернаціоналізми
7	Переклад префіксальних термінів,
8	Переклад суфіксальних термінів
9	Переклад складних термінів
10	Переклад сталих необразних фраз
11	Розмовні елементи в англійських науково-технічних текстах
12	Способи перекладу фразеологізмів
13	Лексико-фразеологічні особливості повного перекладу патентних заявок

8.ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Тематика, завдання та структура тренінгу

Тренінг: Практика перекладу науково-технічної літератури

Мета тренінгу: формування у студентів навичок перекладу та інтерпретації науково-технічної літератури, вдосконалення умінь знаходити найбільш доречний відповідник слову

Завдання тренінгу: Формування умінь і навичок адекватного перекладу текстів науково-технічної літератури, формування навичок комунікативної співпраці, розвиток умінь і навичок опрацювання та презентації текстів науково-технічної літератури (здійснення усного або письмового повного перекладу, реферативного, анотаційного перекладу, перекладу експрес-інформації),

9.ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Іноземна мова» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- залік.

10. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Іноземна мова» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

8 семестр

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ)	Разом
30%	40%	30%	100%
1. Виконання завдань з усного перекладу (40 балів) 2. Виконання завдань з письмового перекладу 60 балів	1. тестові завдання (40 балів) 2. Письмовий переклад - 60 балів	1. Написання та захист КППЗ=80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів	

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74		D (задовільно)
60–64	задовільно	E (достатньо)
35–59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34	незадовільно	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор Epson EB-505	1-10
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2018. 656 с.
2. Скребкова-Пабат М. А. Технічний переклад: елементи теорії та практика. Англійська мова: навч. посібник. "Новий світ-2000", 2020. 204 с.
3. Mitchel J. B. A., Florescu-Mitchel. A. I. A practical guide to scientific and technical translation. Publishing style and terminology. World Scientific. 2022. 188 p.
4. Olohan M. Scientific and Technical Translation. Routledge, 2015. 262 p. <https://docplayer.net/50229466-Scientific-and-technical-translation.html>
5. Kruger F. The Interface between Scientific and Technical Translation Studies and Cognitive Linguistics. Frank and Timmer GmbH, 2016. 489 p.
6. International Journal of Computing <https://www.computingonline.net/computing/issue/archive>
7. Iryna Khomytska, Vasyl Teslyuk, Iryna Bazylevych, Inna Shylinska. Approach for minimization of phoneme groups in authorship attribution. *International Journal of Computing*. 2020. Volume 19. Issue 1. P. 55 – 62. <https://computingonline.net/computing/article/view/1693/893>
8. Shylinska I. Ways of Information Technology Terminology Formation. *Південний архів. Філологічна наука: Збірник наукових праць*. Випуск LXXVIII. – Херсон, Видавничий дім «Гельветика», 2019. С.89 – 92. <https://pa.journal.kspu.edu/index.php/pa/article/view/579>
9. Patent translations: Filing vs. Information. Access mode: <https://www.accreditedlanguage.com/translation/patent-translations-filing-vs-information/>